

Силабус освітнього компонента «ЕКСКУРСОЗНАВСТВО І МУЗЕЄЗНАВСТВО» підготовки бакалавра, галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності 242 Туризм і рекреація, за освітньо-професійною програмою Туризм.

Розробник: Лисюк Тетяна Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Ільїн Л. В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри туризму та готельного господарства протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

Ільїн Л. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 242 Туризм і рекреація Освітня програма: Туризм, перший (бакалаврський) рівень освіти	Нормативна
120 год. 4 кредити		Рік навчання – 1
		Семестр – 1
ІНДЗ: є		Лекції – 18 год.
		Практичні – 36 год.
		Самостійна робота – 58 год.
		Консультації – 8 год.
Мова навчання	Форма контролю: екзамен	
	українська	

II. Інформація про викладача

Викладач	Лисюк Тетяна Василівна
Науковий ступінь	кандидат педагогічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри туризму та готельного господарства
Телефон	+38 0679592264
e-mail	tetiana.0602@gmail.com
Дні занять	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi

III. Опис освітнього компонента

Анотація освітнього компонента

Освітній компонент «Екскурсознавство і музеєзнавство» належить до переліку нормативних і забезпечує можливість використання базових знань та навичок в туризмі. ОК забезпечує теоретичну та практичну підготовку в сфері екскурсійного обслуговування як основного елементу рекреаційної діяльності.

Предметом вивчення освітнього компонента є система наукових знань про теоретичні й методичні аспекти музеєзнавства, підготовки екскурсій, техніки їх проведення, напрями й форми розвитку екскурсійної діяльності у конкретних просторово-часових умовах.

Пререквізити: для вивчення освітнього компонента здобувачі освіти потребують базових знань гуманітарного та природничо-математичного циклу для успішного опанування компетентностями.

Постреквізити: набуті знання та уміння можуть бути використані при вивченні ОК: «Туроперейтинг», «Географія туризму» «Організація туристичних подорожей», «Самодіяльний туризм» тощо, закладаючи засади для написання курсових, бакалаврських, магістерських робіт та підприємницької діяльності у відповідній сфері бізнесу.

Мета і завдання освітнього компонента

Метою освітнього компонента «Екскурсознавство і музеєзнавство» є формування у здобувачів освіти науково-професійних знань з екскурсознавства і музеєзнавства, теорії й методики підготовки екскурсій, техніки їх проведення, організації екскурсійної справи в умовах ринкової економіки, підготовка кваліфікованих спеціалістів у сфері туристичної індустрії.

Основними **завданнями** освітнього компонента «Екскурсознавство і музеєзнавство» є:
- аналіз історичних аспектів і сучасного стану туристсько-екскурсійної і музейної

діяльності в Україні та світі;

- засвоєння теоретичних і практичних засад створення екскурсії та організації надання екскурсійних послуг;

- набуття навичок аналізу і планування діяльності підприємств, які надають екскурсійні послуги.

Результати навчання (компетентності)

Протягом вивчення освітнього компонента «Екскурсознавство і музеєзнавство» здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти набудуть такі компетентності:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про

природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової

активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК 05. Прагнення до збереження навколишнього середовища;

ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;

ФК 16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ФК 19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;

ФК 20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного);

ФК 21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту;

ФК 24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;

ФК 26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.

Програмні результати навчання (РН)

РН 3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ;

РН 5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території;

РН 7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт;

РН 14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

Структура освітнього компонента

	Усього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю/бали
Змістовий модуль 1 Основи екскурсійної теорії						
Тема 1. Сутність та основні поняття екскурсійної діяльності. Структура, ознаки та функції екскурсій. Класифікація екскурсій. Екскурсійний метод пізнання.	7	2	2	2	1	ДС / 2
Тема 2. Організація надання екскурсійних послуг на туристсько-екскурсійних підприємствах.	4		2	2	-	РМГ/ 2
Тема 3. Історичні аспекти становлення й розвитку екскурсійної діяльності в Україні та світі.	9	2	2	4	1	ДС / 2
Тема 4. Регіональна екскурсійна діяльність.	8	2	2	4	-	ДС / 2
Модульна контрольна робота №1						Т / 20
Разом за модулем 1	28	6	8	12	2	28
Змістовий модуль 2 Організаційно-технологічні вимоги щодо проектування та проведення екскурсій						
Тема 1. Організаційно-технологічні вимоги щодо створення екскурсій. Основні етапи створення екскурсійного інноваційного продукту.	11	2	4	4	1	ДБ/ 2
Тема 2. Поняття якості екскурсій. Основні критерії оцінки екскурсій. Професійна майстерність екскурсовода.	6		2	4		ДС / 2
Тема 3. Екскурсійна методика.	6	2	2	2		ДС / 2
Тема 4. Особливості проведення екскурсій для різноманітних груп населення.	5		2	2	1	ДС / 2
Тема 5. Особливості організації та проведення оглядових і тематичних екскурсій.	8	2	2	4	-	ДБ/ 2
Тема 6. Організаційно-технологічні засади екскурсійного обслуговування. Дотримання вимог техніки безпеки екскурсантів під час екскурсій.	7		2	4	1	ТР/ 2
Модульна контрольна робота №2						Т / 20
Разом за модулем 2	43	6	14	20	3	32
Змістовий модуль 3 Основні напрями музейної справи. Екскурсійна діяльність у музеях						
Тема 1. Музейні установи в системі освіти, культури і туризму.	6		2	4	-	ДС / 2
Тема 2. Класифікація музеїв.	9	2	2	4	1	ДС / 2
Тема 3. Основні напрями роботи музеїв. Комерційна та фандрайзингова діяльність. Ринкові засади музейного менеджменту	4		2	2		ДС / 2
Тема 4. Формування та презентація тематичних екскурсій в музеях. Особливості проведення музейних екскурсій	9	2	2	4	1	ДС / 2

Тема 5. Інноваційні інформаційні технології у музейній діяльності. Віртуальні екскурсії – інноваційний напрям у туристичній діяльності Волині.	9	2	2	4	1	ДС / 2
Тема 6. Пріоритетні напрями та завдання розбудови національної музейної мережі. Географічно-туристична пам'яткознавча характеристика визначних музеїв України.	6		2	4		ДС / 2
Тема 7. Музеї Волині. Необхідність формування сучасної маркетингово-інформаційної стратегії для популяризації екскурсійної і музейної діяльності	6		2	4		РМГ / 2
Модульна контрольна робота №3						Т / 20
Разом за модулем 3	49	6	14	26	3	34
ІНДЗ						ІНДЗ / 6
Всього годин / Балів	120	18	36	58	8	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання

Завдання для організації самостійної навчальної діяльності здобувачів освіти із освітнього компонента «Екскурсознавство і музеєзнавство» поділені на:

- репродуктивні;
- дослідницькі;
- моделювання ситуацій.

Вимоги до завдань та їх змісту, які виносяться для самостійної роботи здобувачів освіти:

- професійна орієнтація, наскрізний зв'язок між завданнями з теми ОК;
- диференційованість – завдання різних рівнів складності засвоєння знань та самостійності мислення здобувачів освіти.

Репродуктивні завдання передбачають повторення, закріплення та використовуються для організації самостійної навчальної діяльності здобувачів освіти.

Дослідницькі завдання передбачають узагальнення, дослідження, вміння робити висновки, становити експерименти, працювати з науковими джерелами.

Моделювання ситуацій вимагають активних дій здобувачів освіти в умовах професійної діяльності та нестандартного вирішення запропонованих завдань. При цьому під час вивчення ОК «Екскурсознавство і музеєзнавство» використовуються такі завдання, які вимагають від здобувачів освіти конкретних дій у ситуаціях близьких до реальних, що відбуваються під час ведення екскурсій. Такі завдання формують у здобувачів освіти професійний обов'язок і відповідальність, дають можливість їм краще оволодіти професійними знаннями, вміннями та навичками екскурсійної та музейної діяльності, формують активне професійне мислення, розвивають потребу у професійному самовдосконаленні, забезпечують високу працездатність.

Самостійність, активізація розумової діяльності, зусилля, що проявляються при цьому, сприяють позитивному ставленню до навчання, формують у здобувачів освіти необхідні професійні якості, бажання вчитися. Навчання стає не таким складним та обтяжливим. Саме такі форми, методи, засоби педагогічного впливу забезпечують зацікавленість здобувачів освіти у самостійній навчальній діяльності.

1. Перевірка завдань, що виносяться на самостійне вивчення здобувачів освіти здійснюється *під час виконання практичних занять*. Якість, кількість і терміни виконання враховуються при виставленні поточної оцінки за відповідний змістовий модуль.

2. Перевірка питань, що виносяться на самостійне вивчення здобувачів освіти здійснюється також під час читання стимулюючих, переконуючих, мотиваційних, розвиваючих, бінарних, лекцій-дискусій, проблемних лекцій, лекцій – конференцій, які пов'язані із завданням формування пізнавальної активності аудиторії, вимагають ведення лекційного викладу як процесу самостійного творчого пізнання.

3. Перевірка здійснюється під час тестового контролю і оцінюється відповідною кількістю балів.

4. Перевірка здійснюється під час іспиту.

Питання самостійного характеру під час вивчення ОК «Екскурсознавство і музеєзнавство» зумовлені необхідністю забезпечення оптимальних умов для інтелектуального розвитку особистості шляхом включення її в активну розумову діяльність.

Перелік питань та завдань для самостійного опрацювання

№ з/п	Перелік питань для самостійного опрацювання	Завдання самостійної роботи в розрізі теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Основи екскурсійної теорії			
1.	Екскурсійний туризм	Опрацювати питання, скласти короткий глосарій основних понять (зміст, визначення, пояснення)	2
2.	Організаційно-правові основи функціонування екскурсійних підприємств	Опрацювати питання, проаналізувати відповідні інтернет-ресурси Підготувати доповідь на тему: «Організація взаємовигідної співпраці музеїв із туристичними фірмами»	2
3.	Початок організованого туризму, зародження і становлення екскурсійної справи (кінець XIX – початок XX ст.). Екскурсійна справа на сучасному етапі	Підготувати реферат на тему: «Розвиток екскурсійної справи в контексті еволюції туристичної діяльності в Україні»	4
4.	Екскурсійна діяльність Волині	Підготувати презентацію на тему: «Перспективи розвитку екскурсійної діяльності у зв'язку із посиленням інтеграційних процесів на українсько-польському прикордонні»	4
<i>Разом за змістовим модулем №1</i>			12
Змістовий модуль 2. Організаційно-технологічні вимоги щодо проектування та проведення екскурсії			
5.	Основні споживчі властивості екскурсійного продукту Особливості екскурсійного продукту	Опрацювати питання (результати оформити у вигляді конспекту)	4
6.	Соціально-культурні функції екскурсії. Складові професійної майстерності екскурсовода	Характеристика основних принципів екскурсії (результати оформити у вигляді таблиці) Характеристика основних складових професійної майстерності екскурсовода (результати оформити у вигляді таблиці)	4

7.	Технологічний процес підготовки нової екскурсії	Ознайомитись і проаналізувати технологічний процес підготовки нової екскурсії (результати оформити у вигляді презентації)	2
8.	Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування	Визначити головні критерії диференціації екскурсійного обслуговування (результати оформити у вигляді таблиці)	2
9.	Чинники, які об'єднують екскурсійну аудиторію. Мотиви відвідування екскурсії	Характеристика основних чинників, які об'єднують екскурсійну аудиторію (результати оформити у вигляді таблиці). Характеристика мотивів відвідування екскурсії (результати оформити у вигляді таблиці)	4
10.	Диференціація екскурсійного обслуговування	Характеристика методичних прийомів та техніка ведення екскурсії (результати оформити у вигляді таблиці)	4
<i>Разом за змістовим модулем №2</i>			20
Змістовий модуль 3. Основні напрями музейної справи. Екскурсійна діяльність у музеях			
11.	Джерельна база та історіографія музеєзнавства	Опрацювати: - нормативні акти та документи; - масові джерела; - публікації, виступи, твори, промови; - інструктивні та довідкові матеріали; - наукові праці, тощо (скласти короткий глосарій основних понять (зміст, визначення, пояснення)	4
12.	Екскурсійна діяльність у музеї	Структура музейних екскурсій (результати оформити у вигляді конспекту)	4
13.	Маршрути краєзнавчих екскурсій	Розробити краєзнавчу екскурсію (результати оформити у вигляді презентації)	2
14.	Музейна мережа України та її діяльність	Ознайомитись і проаналізувати сучасні унікальні музеї України (результати оформити у вигляді презентації)	4
15.	Музейна діяльність Волині	Розробити тематичну екскурсію по Волинській області (результати оформити у вигляді презентації)	4
16.	Проблеми охорони пам'яток всесвітнього значення	Опрацювати питання (результати оформити у вигляді доповіді)	4

17.	Музеї й освіта	Опрацювати питання (результати оформити у вигляді конспекту)	4
<i>Разом за змістовим модулем №3</i>			26
<i>Всього самостійної роботи по ОК</i>			58 год

Види (форми) індивідуальних науково-дослідних (ІНДЗ)

Кожному здобувачу освіти необхідно виконати індивідуально-дослідне завдання.

1. Дотримуючись основних етапів розробки інноваційного екскурсійного продукту розробити тематичну чи оглядову екскурсію на вибір.
2. Оформити індивідуальний текст екскурсії та портфель екскурсовода, підготувати презентацію розробленої екскурсії.

ІV. Політика оцінювання

Політика курсу. *Політика щодо відвідування*

Відвідування занять є одним із компонентів оцінювання, адже дає змогу отримати максимальний бал за усі види робіт.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням деканату.

Політика щодо академічної доброчесності

Списування під час модульних контрольних робіт та іспиту заборонене. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн опитування та виконання практичних робіт.

У конспектах самопідготовки до семінарських занять необхідно вказувати джерела отримання інформації.

Перекладання (дострокове складання) ОК відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо дедлайнів та перекладання

Семінарські та практичні роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (60% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Неформальна освіта при викладанні дисципліни

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі

Українки»

(https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/1_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._2_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf)

Сертифікати участі у майстер-класах (семінарах, курсах тощо) на тематику, яка відповідає темам курсу, є достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

V. Підсумковий контроль

Рейтинг здобувача освіти з навчальної роботи визначається відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі України» (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

Підсумковий контроль – екзамен, який проводиться в усній формі і за складання якого здобувач освіти може отримати максимум 60 балів.

Загальна оцінка підраховується як сума поточного й модульного контролю, або поточного і підсумкового контролю. Оцінка за освоєння ОК виставляється згідно шкали оцінювання.

Орієнтований перелік питань до екзамену

1. Значення теорії в розвитку екскурсійної справи.
2. Сутність та основні поняття екскурсійної діяльності.
3. Класифікація екскурсій за змістом.
4. Класифікація екскурсій за складом і кількістю учасників.
5. Класифікація екскурсій за місцем проведення.
6. Класифікація екскурсій за засобами пересування.
7. Класифікація екскурсій за тривалістю.
8. Класифікація екскурсій за формою проведення.
9. Використання елементів психології в екскурсійній практиці.
10. Технологія розробки екскурсій. Основні етапи розробки екскурсій.
11. Визначення методичних прийомів і техніки проведення екскурсій.
12. Технологічна карта екскурсії.
13. Складання індивідуальних текстів.
14. Основні технологічні документи, необхідні для розробки і проведення екскурсії.
15. Технологічні основи проведення екскурсій.
16. Показ і розповідь як головні елементи проведення екскурсій.
17. Основні особливості показу в екскурсії.
18. Основні завдання розповіді в екскурсії.
19. Наочність як елемент проведення екскурсії.
20. Хронологічні особливості проведення екскурсії.
21. Паузи в екскурсії.
22. Рекреаційна сутність екскурсій.
23. Особливості проведення екскурсій на різноманітну тематику.
24. Професійна майстерність екскурсовода.
25. Ораторське мистецтво.
26. Комунікаційна майстерність.
27. Невербальні засоби спілкування екскурсовода.
28. Професійна оцінка якості екскурсії.
29. Специфіка роботи екскурсовода з іноземними туристами.
30. Прообраз екскурсій в мандрівках давнини (IX – XIX ст.).
31. Початок організованого туризму, зародження і становлення екскурсійної справи (кінець XIX – початок XX ст.).
32. Регіональна екскурсійна діяльність.
33. Створення централізованої системи управління туризмом.
34. Екскурсійна справа на сучасному етапі.
35. Маркетинг у сфері екскурсійного обслуговування.
36. Методична робота екскурсійних установ як складова маркетингової діяльності.
37. Диференційований підхід до просування і збуту екскурсійного продукту та екскурсійного обслуговування.
38. Основні положення законодавства України щодо екскурсійної діяльності.
39. Правовий статус екскурсанта. Страхування та медична допомога. Забезпечення безпеки.
40. Організація підприємництва у сфері надання екскурсійних послуг.
41. Організаційно-правові основи функціонування екскурсійних установ.
42. Основні кваліфікаційні вимоги для гідів-перекладачів.
43. Кваліфікаційні вимоги для екскурсоводів.
44. Особливості проведення екскурсій для різноманітних груп населення.
45. Основні критерії оцінки екскурсії.
46. Екскурсійний метод, його значення, мета і завдання. Особливості екскурсійного методу.

47. Посадові обов'язки екскурсовода, менеджера екскурсійного обслуговування, психолога при організації екскурсійної діяльності.
48. Історія розвитку музейної справи в Україні.
49. Особливості музейних екскурсій та наукової діяльності.
50. Методи дослідження в музеєзнавстві.
51. Музеї як соціокультурне явище, функції музеїв.
52. Система та структура роботи музею.
53. Охорона й зберігання музейних цінностей.
54. Поняття «предмет музейного значення» та «музейний предмет».
55. Передумови виникнення музеїв.
56. Історія виникнення та розвитку європейських музеїв.
57. Зародження та розвиток музейної справи в Україні.
58. Сучасний музейний сервіс.
59. Класифікації музеїв.
60. Основні напрямки та види науково-дослідної роботи в музеях.
61. Культурно-освітня діяльність музеїв.
62. Експозиційна робота музеїв.
63. Організація науково-дослідної роботи в музеях.
64. Поняття «музейний фонд», наукова організація музейних фондів.
65. Комплектування музейних фондів.
66. Зберігання музейних фондів.
67. Організація взаємовигідної співпраці музеїв із туристськими фірмами.
68. Закон України «Про музеї та музейну справу»
69. Музейні комунікації та їх форми.
70. Міжнародна діяльність музеїв.
71. Міжнародна рада з музеєзнавства.
72. Діджиталізація музеїв.
73. Проблеми охорони пам'яток Світової спадщини ЮНЕСКО.
74. Музеєфікація замкових комплексів України.
75. Музейна мережа Волині.
76. Меценатство у створенні та розвитку музейної справи в Україні та світі.
77. Налагодження PR- комунікацій між музеєм та суспільством
78. Співпраця музеїв із санаторно-курортними і туристичними підприємствами
79. Маркетингові дослідження музейного споживчого ринку
80. Організація взаємовигідної співпраці музеїв із туристичними фірмами

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Антоненко А., Хуткий В. Музеї як туристичний ресурс в умовах пандемії COVID-19: виклики та нові можливості. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. 2021. Т. 4. № 1. С. 54–73.
2. Балабанов Г. В. Музеї як чинник розвитку туризму: європейський досвід та українські реалії. Функціонування та перспективи розвитку туристичної галузі України: монографія / за заг. редакцією М. Ю. Барна. Львів, 2018. С. 338–360.
3. Гаврилюк С. Перспективи музеїв як об'єктів культурного туризму. Науковий вісник СХУ імені Лесі Українки. 2019. № 7. С. 144–153.
4. Екскурсознавство з основами музеєзнавства: методичні вказівки для виконання практичних та самостійних робіт / укладач О. Г. Корнус. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 24 с.
<https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/9428/1/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B0%20%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BD%D1%83%D1%81%20%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BA%D1%83%D1%80%20%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE.pdf>
5. Карпюк З. К., Цвид-Ендрю Н. В. Екскурсознавство і музеєзнавство: методичні рекомендації для практичних робіт із курсу. Луцьк: ВежаДрук, 2017. 48 с.
<http://esnuir.eunu.edu.ua/bitstream/123456789/12789/1/text.pdf>
6. Лисюк Т.В., Павловська Т.С., Карпюк З.К. Екскурсознавство і музеєзнавство : навчальний посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 204 с.
7. Лисюк Т.В., Терещук О.С., Демчук О.А. Екскурсійна діяльність у Волинській області в умовах пандемії. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал*. Вип.7. Херсон : Видавничий дім «Гельвестика», 2021. С.73-81. <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2021.7.9>
8. Лисюк Т.В., Терещук О.С., Білецький Ю.В. Перспективи розвитку екскурсійної діяльності у зв'язку із посиленням інтеграційних процесів на українсько-польському прикордонні. *Економіка та суспільство*. 2022. №41.
URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-1>
9. Лисюк Т. В., Терещук О.С., Дмитрук О.О. Екскурсійне обслуговування у структурі туристичного продукту. *Причорноморські економічні студії: науковий журнал*. – 2018. – Вип.28 (Част.1) – С. 175-179.
10. Лисюк Т.В., Терещук О.С., Демчук О.А. Екскурсійна діяльність у Волинській області в умовах пандемії. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал*. Вип.7. Херсон : Видавничий дім «Гельвестика», 2021. С.73-81.
DOI: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2021.7.9>
11. Любіцева О. О., Шпарага Т. І. Музейний туризм. Київ, 2021. 150 с.
12. Слатвінська Л. А. Організація екскурсійної діяльності: економічний вектор // *Ефективна економіка* № 5, 2017. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5596>
13. Сокол Т. Г., Плиська І. І. Інноваційні способи і форми екскурсійної діяльності на ринку туристичних послуг України // *Вчені записки університету «КРОК»*. Вип. 47. 2017. С. 165-170. <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/599904.pdf>
14. Територіальні відмінності розвитку екскурсійного туризму в Україні / М. Білецький, Л. Котик / *Сучасні вектори розвитку туризму: тенденції та перспективи країн Європейського регіону : міжнародна монографія (колектив авторів за заг. ред. Л. Заставецької)*. — Тернопіль : Вид. центр ТНПУ, 2020. — С. 38-74.
15. A Historian's Brief Guide to New Museum Studies. <https://translate.google.com/?hl=uk&sl=en&tl=ru&text=A%20Historian%27s%20Brief%20Guide%20to%20New%20Museum%20Studies%20&op=translate>
16. Eger Jonei, Sohn Ana Paula Lisboa, Santucci de Oliveira Bruno. Cultural Tourism: A study on museums and the Internet // *Tur., Visão e Ação* vol.21 no.3 Balneário Camboriú Sept/Dec.

2019 Epub May 08, 2019. https://www.scielo.br/scielo.php?pid=S1983-71512019000300291&script=sci_arttext&tlng=en

17. Cerquetti Mara. More is better! Current issues and challenges for museum audience development: a literature review. *ENCATC JOURNAL OF CULTURAL MANAGEMENT & POLICY* || Vol. 6, Issue 1, 2016. https://www.encatc.org/media/2663-2016encatc_journal_vol6_issue13043.pdf

Додаткова

1. Александрова С. А., Богдан Н. М., Нохріна Л. А. Детермінанти розвитку туризму : колективна монографія; за заг. ред. І. М. Писаревського ; Харків. нац. ун-т міськ. госпва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 159с.https://eprints.kname.edu.ua/51711/1/2016%20%D0%BF%D0%B5%D1%87.%2010%20%D0%9C%D0%9D%20%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C%201_%D0%9C%D0%9E%D0%93%D0%A0%D0%90%D0%A4%D0%98%D0%AF_%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0_%D0%A2%D0%B8%D0%93%D0%A5_2016__14.12.2017.pdf

2. Коваль П.Ф., Алешугіна Н.О., Андрєєва Г.П., Зеленська О.О., Григор'єва Т.В., Пархоменко О.Г., Дудко В.Б., Михайловський М.О., Бондар С.І. В'їзний туризм. Навчальний посібник: Ніжин: Вид-во Лук'яненко В.В., 2010. 304 с. https://tourlib.net/books_ukr/vt.htm

3. Лисюк Т.В., Терещук О.С., Демчук О.А. Роль PR та реклами в організації туристичних подорожей в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022. № 42. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-28>

4. Лисюк Т.В., Ройко Л.Л., Білецький Ю.В. Інноваційні інформаційно-комунікативні технології у сфері туризму. *Економіка та суспільство*. 2022. №43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1715> DOI: 10.32782/2524-0072/2022-43-26

5. Лисюк Т.В., Ройко Л.Л., Білецький Ю.В. Цифрові інноваційні технології у сфері туризму України. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2554> DOI: 10.32782/2524-0072/2023-52-36

6. Лисюк Т.В., Терещук О.С., Білецький Ю.В. Віртуальні екскурсії – інноваційний напрям у туристичній діяльності Волині. *Економіка та суспільство*. 2023. №53. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2554> DOI: /10.32782/2524-0072/2023-53-44.

7. Лисюк Т.В., Терещук О.С., Білецький Ю.В. Туристичні подорожі у Волинській області: особливості організації в умовах сучасних викликів. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2554> DOI: /10.32782/2524-0072/2023-54-5.

8. Музеєзнавство (музеєлогія) // Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму: монографія / [В. К. Федорченко, В. С. Пазенок, О. А. Кручек та ін.]. К. : ВЦ «Академія», 2013. С. 262–271. https://tourlib.net/books_ukr/turyzmologia.htm

9. Основи музеєзнавства : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / М. В. Белікова, В. М. Зайцева. Запоріжжя : ТОВ “ЛІПС” ЛТД, 2015. 180 с. <http://eir.zntu.edu.ua/handle/123456789/1935>

10. Салата О.О. Основи музеєзнавства: навчально-методичний посібник. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 164 с. http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/12175/1/O_Salata_NMP_OM_IS.pdf

11. Сегіда К. Ю., Мазурова А. В. Методичні рекомендації та завдання до практичних занять з курсу «Екскурсознавство» для магістрантів, які навчаються за спеціалізацією «Географія рекреації та туризму» спеціальність «Науки про Землю». – Харків, 2016. – 37 с. <http://soc-econom-region.univer.kharkov.ua/wpcontent/uploads/2017/07/%D0%95%D0%BA%D1%81%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Ємельянов Б.В. Екскурсоведство [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://vecherykarpatah.at.ua/index/emeljanov_b_v_ekskursoznavstvo/0-1560
2. Костюкова О. М. Концептуальні аспекти удосконалення викладання основ екскурсійної справи у вищих навчальних закладах для студентів спеціальності «Туризм» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/kostjukova.htm
3. Навчально-методичний комплекс на платформі дистанційного навчання ВНУ імені Лесі Українки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1080>
4. Мальцева Л. В. «Організація екскурсійних послуг» як навчальна дисципліна [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/malceva2.htm
5. Віртуальна екскурсія по музеях світу. – Режим доступу: <http://libif.ua/publish2009/1249300238.html>.
6. <http://etno.uaweb.org/>; <http://gmi.nau.edu.ua>; <http://elib.nplu.org/project.html>; <http://lemky.com>; www.etnolog.org.ua; www.archives.gov.ua; www.ukrreferat.com ; www.lvivstory.com
7. www.hurtom.com; 4.catalog.online.ua/ukr/culture/.../regional/
8. Професійна майстерність екскурсовода. Електронний ресурс. – Режим доступу: https://studopedia.su/8_53106_lektsiya--profesiyna-maysternistekskursovoda.html
9. Якість екскурсії способи її оцінки план оцінки якості екскурсії Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://samzan.ru/90661> 5. Нові інформаційні технології музейної справи... – Режим доступу: http://www.pidruchniki.com/.../novi_informatsiyni_tehnolo.../
10. Державна програма розвитку туризму в Україні на 2002-2010 рр. www.rada.Kiev.ua
11. Проблеми та перспективи розвитку музейної мережі ... – Режим доступу: http://www.pidruchniki.com/.../problemi_perspektivi_rozvi.../ Забезпечення: Закони України: «Про Музеї та музейну справу», «Закон про туризм», «Про охорону культурної спадщини», загальні положення нормативно-правового регулювання екскурсійної діяльності в Україні, словники, довідники, підручники, відео-презентації. Карта «Музеї України».
12. Електронний курс: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1080>